

A Siemens-Alstom ügy - amikor a gazdaságpolitika nem találkozik a versenypolitikával

III. Magyar Versenyjogi Fórum

*Dr. Papp Álmos
Bán, S. Szabó & Partners
2019. május 23.*

A tervezett fúzió

- ▶ A Siemens AG és az Alstom SA a vasúti üzletágaikat kiszervezik egy új cégcsoportba, amely a Siemens AG irányítása alá kerül
- ▶ Szerződéskötés: 2018. március
- ▶ Az érintett üzletágak:
 - ▶ Siemens: gördülő járművek (ICE), vasúti automatizálási és jelzőrendszerek, vasúti áramellátási rendszerek, közúti közlekedési technológia, valamint személyek és áruk vasúti szállításával kapcsolatos különböző termékek és szolgáltatások
 - ▶ Alstom: gördülő járművek (TGV, AGV), karbantartási és korszerűsítési szolgáltatások, utasoknak szóló megoldások, infrastruktúrával, digitális mobilitással és jelzőrendszerekkel kapcsolatos megoldások
- ▶ A tranzakcióval évi 15 milliárd eurós árbevételű, 60 országban 62 ezer embert foglalkoztató cég jön létre
- ▶ Ez valamivel több, mint a fele a kínai *CRRC*, míg a duplája a kanadai *Bombardier* vasúti üzletága éves árbevételének

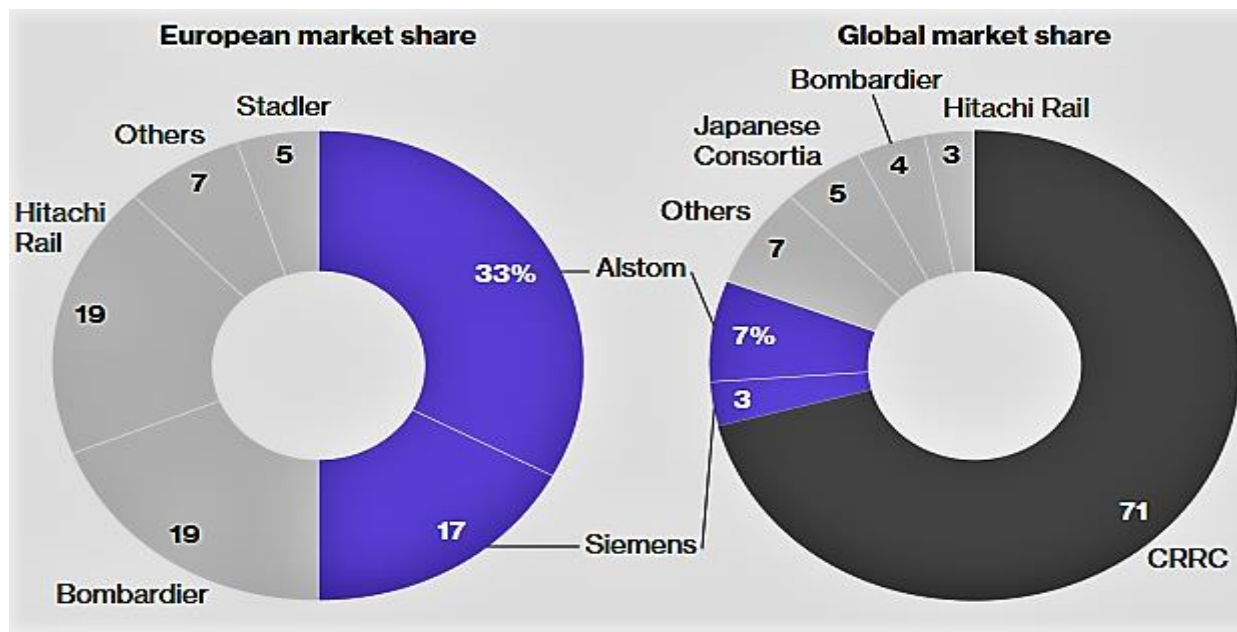
„Európai bajnokokra” van szükség

Megváltozott a világ:

- ▶ Az európai cégek nem elég versenyképesek a világpiacon
- ▶ A versenyhátrány oka a relatív kis méret
- ▶ A CRRC kínai állami vállalkozás a világ legnagyobb vasúti cége
- ▶ Európának is hasonló gigacégekre van szüksége ahhoz, hogy versenyben maradjon globális szinten
- ▶ Erős politikai támogatás a francia-német oldalról:
 - ▶ **Bruno Le Maire:** *“Olyan cégekre van szükségünk, amelyeknek kritikus tömeggel rendelkeznek.”*
 - ▶ **Peter Altmaier:** *„Nemzetközi bajnokok kellene Európának, amelyek képesek globális szinten versenyezni.”*
- ▶ 2018 decemberében 19 EU tagállam kormánya (beleértve: HU) aláírta azt a közös állásponatot, amely olyan versenypolitikát sürget, amely elősegíti az európai óriáscégek létrejöttét a kínai és amerikai versenytársakkal szemben

A Bizottság közbeszól

- ▶ 2019. február 6. - az EU Bizottság megtiltja a tervezett fúziót
- ▶ A Bizottság szerint a tervezett tranzakció eredményeképp a verseny lényegesen csökken
 - ▶ a vonat jelző rendszerek („railway signalling systems”) és
 - ▶ a nagysebességű vonatok („very high-speed trains”) piacain.

Market share based on rail car deliveries, 2013-2017

Keresztűzben a Bizottság

Közös narratíva: a jelenlegi EU fúziós rezsím meghaladott és elavult, új szabályok szükségesek

- ▶ **Alstom SA:** a *“ez egyértelműen súlyos visszalépés az európai ipar számára”*
- ▶ **Siemens AG:** *“ha a világ közlekedési iparát olyan jogszabályok alakítják, amelyek 30 évesek, akkor lehet, hogy eljött az idő ezek felülvizsgálatára.”*
- ▶ **Manfred Weber:** *„Ha igaz, akkor ez súlyos hiba. Hogy lenne képes Európa versenyezni a világ más részeivel, ha nincsenek európai bajnokaink? Ha az EU versenyjogi szabályai nem alkalmasak a jelen kihívásaira megfelelő válaszokat adni, akkor meg kell változtatnunk ezeket a szabályokat.”*
- ▶ **Bruno Le Maire:** *„Az európai versenyjogi szabályok megváltoztatása egyértelmű szükségszerűség.”*
- ▶ **Angela Merkel:** *„Nem alkalmazhatunk olyan szabályokat, amelyek 10 vagy 20 évesek.”*

Volt már erre példa

- ▶ 1991: *Aérospatiale-Alenia/De Havilland* fúzió ügyében tiltás
 - ▶ Senki nem hitte, hogy olasz-francia páros által egy kanadai versenytárs tervezett megvásárlását meg lehet tiltani az EU-ban
 - ▶ Sir Leon Brittan: “(...) *ellen kellett állnunk azoknak, akik azt akarták tőlünk, hogy az európai bajnokok felemelkedését támogassuk, függetlenül attól, hogy ez milyen hatással járna a gazdasági versenyre.*”
- ▶ 2001: a *General Electric/Honeywell* fúzió ügyében tiltás
 - ▶ Mario Monti: “*Elítélem azokat a próbálkozásokat, amelyek arra tesznek kísérletet, hogy félreinformálják a közvéleményt és politikai beavatkozást sürgetnek. Ezeknek nem lehet helye egy versenyjogi ügyben, és semmilyen mértékben nem befolyásolják a Bizottságot. Az ügyben kizárólag jogi és közgazdasági megfontolások bírnak jelentőséggel, politikai körülményeknek nincs szerepük.*”
- ▶ 2011: *Deutsche Börse/NYSE Euronext* fúzió ügyében tiltás
 - ▶ J. Almunia: “*...az európai bajnokok felemelkedésének nem lehet az ára olyan de facto monopóliumok létrejötte, amelyek a kereskedelmi érdekeiket rákényszeríthetik több ezer, az európai derivatív piacokon működő vállalkozásra.*”

Franco-German Manifesto for a European industrial policy fit for the 21st Century*

- ▶ Súlyos gond, hogy a világ 40 legnagyobb vállalkozása között mindössze 5 európai van
- ▶ Nem egyforma játékszabályok szerint játszunk - Kína tisztességtelen, az EU a „jófiú aki mindig veszít”
- ▶ Ezért
 - ▶ az EU fúziós szabályait át kell alakítani oly módon, hogy az iparpolitikai megfontolások nagyobb teret kapjanak annak érdekében, hogy az európai vállalkozások versenyképesek legyenek a világpiacon
 - ▶ A fúziós bizottsági közleményt (illetve az EUMR-t) ki kell egészíteni annak érdekében, hogy a világszintű versenyviszonyok, a lehetséges jövőbeni verseny, és a versenyviszonyoknak hosszabb időtávon belüli változásai nagyobb hangsúllyal legyenek figyelembe veendőek, amely így a Bizottságnak több rugalmasságot ad az érintett piacok azonosításában
- ▶ Ennek keretében meg kell fontolni, hogy az Európai Tanács olyan **vétójogot** kapjon, amely - pontosan meghatározott esetekben és szigorú szabályok mentén - felülírhatja a Bizottság döntését

* https://www.bmwi.de/Redaktion/DE/Downloads/F/franco-german-manifesto-for-a-european-industrial-policy.pdf?__blob=publicationFile&v=2

A Manifesto értékelése (1)

Sokan megszólaltak (akadémia és gyakorló szakemberek):

- ▶ Az EU (állítólagos) versenyproblémáinak nem az EUMR az oka
 - ▶ Az elmúlt 10 év/3000 fúzió/9 tiltás - az EUMR nem az „európai bajnokok” létrejöttét tiltja
 - ▶ AZ EUMR már most lehetővé teszi a hatékonysági elemek figyelembevételét (EUMR Art. 2(1)(b)) és a szélesebb piacmeghatározást - igaz, nem a gazdaságpolitikai szempontok érvényesítése céljából
- ▶ Létezik olyan, hogy egyéges európai gazdaság politika?
 - ▶ Mi lesz a tagállamok közti érdekellentétekkel?
- ▶ Nagyon nehéz egyszerre két urat szolgálni
 - ▶ A fogyasztói jólét és a gazdaságpolitikai célok nem feltétlenül esnek egybe
 - ▶ Ha konfliktus van, valamelyik mellett dönteni kell
 - ▶ Az EU-n belüli verseny „jelentős mértékű csökkenése” az ára az EU-n kívüli versenyképesség növekedésnek?

A Manifesto értékelése (2)

- ▶ A Tanács vétójoga
 - ▶ Mi lesz a releváns teszt (ami az EUMR esetében a „SIEC”) és hogy kerül alkalmazásra?
 - ▶ Alacsonyabb lehet a hajlandóság kötelezettségvállalásra?
 - ▶ Ha a Bizottság tilt, a döntést az EU bíróság elé viszik a felek, de a Tanács később felülbírálja a tiltást -- mi lesz a bírósági eljárással?
- ▶ Ha a Tanács, egyhangú döntése kell, az lassú és körülményes; ha többségi döntés kell, az előny lehet a nagyobb tagállamoknak
- ▶ A politika intézményesen beleszólhat a versenypolitikába?
 - ▶ Kiszámíthatóság? Szakmai kompetencia? Transzparencia?
- ▶ A Tanács döntése támadható lesz?
 - ▶ Ha igen: újabb bírósági szint? Ha nem: mi a biztosítéka a közérdek érvényesülésének?
- ▶ Más eszközök hatékonyabbak lehetnek?
 - ▶ WTO
 - ▶ Egyéb bilaterális, multilaterális szabadkereskedelmi egyezmények